

THORNBURY, SCOTT (2015)

Nola irakatsi berba egiten. Gasteiz: HABE

Liburu honen jatorrizko bertsioa ez da berria, 2005eko ingelesezko edizio hartatik ibilaldi luzea egin du eta. Izan ere, urte horretan Thornbury irakasleak *How to teach speaking* liburuan bildu zuen urte askotako esperientzia ingeles irakaskuntzan. Inork pentsa lezake harrezkero liburu hau zaharkituxe geratu dela, honek gaurkotasuna galdu duelako eta, batez ere, urte hartan hizkuntzen irakaskuntzan baliabide informatikoak gaur egun bezain garatuak ez zeudelako. Baina hizkuntzen irakaskuntza ez da teknologia hutsaren erabileran bakarrik sustatzen, baizik eta haratago doan gaitasun komunikatiboaren garapenean. Eta alderdi horretan Thornburyren liburua guztiz modernoa eta erabilgarria da, hizkuntzen irakaskuntzari buruzko oinarrizko kontzeptuak azaldu ez ezik, solaskideen arteko interakzioak, jarduerak, ebaluazioak eta ikasleen autonomia jorratzen baititu besteak beste.

Ezaguna da oso, beste askoren artean, Thornbury-k ere baieztatzen duena: ez dira gauza bera hizkuntza bat jakitea eta hizkuntza horretaz hitz egiten jakitea. Are gehiago, hitz egitea ez da soilik esaldi gramatikalki zuzenak egitea eta zuzentasun gramatikalez ahoskatzea. Hizkuntza batez hitz egiteak eragozpen bereziak ditu, eta mintzamenaren trebetasuna garatzeak irakaskuntza berezia dauka. Liburu honek mintzamenaren garapenari eta hizkuntza bereganatzearen eragozpenei ekiten die zazpi kapitulutan zehar, eta guztietan gelan erabiltzeko jarduera praktikoak proposatzen ditu.

Hasierako bi kapituluek aztertzen dituzte hiztun trebeak eta haien ezagarririk; hala, lehenengo kapituluan aurkezten da hiztun trebeek zer egiten duten hitz egiten dutenean, eta bigarrean, hiztunek zer dakiten hitz egin ahal izateko. Hizkuntzari buruzko ezagutza horretan bereizketa bat egiten du egileak: batetik arakatzen du zein den hiztunaren jakintza linguistikoa eta bestetik jakintza estralinguistikoa eta soziokulturala. Aurrekoez gain, ez ditu baztertzen hizketa gauzatzeko baldintzak, hots, solasaldiaren testuingurua eta hiztunen ezaugarri zehatzak. Hirugarren atalak aztertu ditu, beste hizkuntza batean aritzean, hiztunei sortzen zaizkien arazoak, eta, ildo horretatik, berba egiten irakastean, izan beharreko zenbait lehenetsun bereizi

ditu egileak. Hurrengo hiru atalek, aldiz, hizkuntz trebetasunen garapenaren planteamendu orokor baten urratsez jardun dute, ikasleek hitz egiteko gaitasuna gara dezaten: hitz egiteko ekintzaz ohartaraztea (4. kapituluan), mintzamena bereganatzea (5. kapituluan) eta ikasleen autonomia garatzea (6. kapituluan). Azkenik, 7. kapituluak aztertu ditu ahozkoa curriculumean txertatzeko zenbait modu, bai eta ahozkoa ebaluatzeko planteamendu batzuk ere.

Thornbury-k ematen dituen aholku guztien artean, bost hauek aipatu behar dira ikasi beharreko hizkuntza batean mintzamena garatzeko. Lehenik eta behin, testuinguru anitzetan hitz eta esaldien errepikapena bermatu behar du irakasleak; bigarrenaz, ikasleei hitz multzoak edo esaldi zatiak irakatsi behar zaizkie, horiek automatizatu ditzaten; hirugarrenaz, esaldiak testuinguru jakinetan aurkeztu beharra dago; laugarrenaz, ikasleen aurrerakintzak aktibatu behar dira ezer egin baino lehen, modu horretan nozio berriak hobeto gogoratuko dituzte, euren esperientziekin eta ezagutzekin erlazionatuko dituztelako, eta, azkenik, ikasleei hobeto lagundu ahal izateko, atzetan oinarritutako planteamendu komunikatiboak erabil daitezke.

Baina liburu honek badu beste ezaugarri bat, hizkuntza-irakasleentzat guztiz beharrezko bilakatzen duena, batez ere ingelesa eta euskara irakasleentzat. Izan ere, euskarazko bertsio hau ez da itzulpen soila, jatorrizko ingelesezko ariketak euskarara egokitu egin direlako, kontuan hartuta euskararen ezaugarriak eta erabileraren testuingurua, betiere ulergarritasunaren mesedetan. Baina, bi liburuok, jatorrizkoak eta itzulpenak, badute beste erabilera bat: biak batera Hizkuntzen Trataera Bateratuetan (HTB) oinarritutako metodologiekin erabiltzeko baliagarriak dira. Izan ere, liburu biak (*Nola irakatsi berba egiten* eta *How to teach speaking*) elkarren osagarriak dira.

Kepa Larrea